

Toespraak burgemeester Jan J. Schrijen, 29 maart 2018, toelating nieuwe raadsleden.

Dames en heren, leden van de gemeenteraad van Valkenburg aan de Geul, leden van het (demissionaire) college, leden van het management van onze ambtelijke organisatie, beste belangstellenden op de publieke tribune, veel familie, vrienden en kiezers,

Een bijzondere dag vandaag, het begin van een nieuwe raadsperiode, een nieuwe start. Allemaal van harte welkom bij deze bijzondere raadsvergadering. In het bijzonder een aantal nieuwkomers, bekende en echte nieuwe gezichten, nieuwkomers in twee categorieën.

De eerste categorie zou ik willen bestempelen als 'Old is the new Young': leden die in het verleden al ervaring hebben opgedaan in de raad: mevrouw Marij Verheggen-Penders, mijnheer Jef Kleijnen en ook de demissionaire wethouders Remy Meijers en Carlo Vankan, want ook die horen wat mij betreft in deze categorie.

En dan de tweede categorie 'The newsters/the youngsters': mevrouw Hilde Baaij, mevrouw Claudia Bisschops en mevrouw Nelleke Gilissen. Voor deze drie dames geldt dat ze in vorige raadsperiode al langere of kortere tijd burgerlid zijn geweest.

Daarnaast zie ik uiteraard vele bekende en vertrouwde gezichten. Totaal 10 raadsleden zaten gisteren ook al in deze zaal. Die gaan voor de continuïteit zorgen. Welkom

Overigens ben ik mij ervan bewust dat de coalitievorming en de personele samenstelling van het nieuw te vormen college van B&W nog moet worden afgewacht. Het ligt immers voor de hand dat straks enkelen uwer geroepen worden tot het wethouders-ambt en bijgevolg het lidmaatschap van de raad zullen opgeven. De vrijgevallen plaatsen zullen alsdan worden ingevuld, waarschijnlijk zijn zich nu al kandidaat-raadsleden aan de zijlijn warm aan het lopen.

Hoe dan ook, ik constateer dat er meer vrouwen deel uitmaken van deze raad. Op dit moment 7 van de 17 raadsleden. En wie weet na de benoeming van de wethouders wel meer dan de helft. Dat past overigens in een trend zoals die vandaag op de radio werd vermeld: veel meer vrouwen in de raad. Dat is een goede zaak.

Dames en heren, gisteravond - velen van jullie waren erbij - is de gemeenteraad in oude samenstelling voor de laatste keer bijeen geweest. Die raad heeft in zijn wijsheid aan de hand van de processen-verbaal van de diverse stembureaus en het proces-verbaal van het centraal stembureau besloten, dat de verkiezingen op 21 maart jl. rechtmatig verlopen zijn! Dat was ze geraden ook. Daarna zijn de geloofsbrieven van de gekozen kandidaten onderzocht en is positief besloten over de toelating van de gekozen kandidaten. Zonder uitzondering!

Dames en heren, de verkiezingscampagnes zijn ten einde. Het stof is neergedaald, de kiezer heeft gesproken en u weet, de kiezer heeft altijd gelijk. Zelf ben ik blij dat het opkomstpercentage ten opzichte van de vorige keer verhoogd is. In 2014 was het opkomstpercentage 56,9% en nu was de opkomst 61,8%. Een verhoging van 4,9 %. Dat is een prima stijging en dat was ook noodzakelijk.

Waar komt dit door? Dat komt door het goede weer, het canvassen van de kandidaten, van deur tot deur gaan om de kiezer te attenderen op de verkiezingen, alle gezamenlijke acties via facebook, via stempels onder mails en brieven van de gemeente, via etiketten, alle uitgaande post, brieven aan alle kiezers, brieven op naam aan degenen die voor het eerst zijn gaan stemmen, een extra foto van de vrouwelijke kandidaten op internationale vrouwendag, de advertenties van gemeente en kandidaten in huis aan huis bladen, de borden langs de wegen, de flyeractie van de verschillende lijsten, de publiciteit op TV Valkenburg. Dat alles heeft bijgedragen aan die hogere opkomst, maar eigenlijk kunnen wij pas tevreden zijn als minimaal 2 op de 3 kiezers gaat stemmen. Dat betekent een opkomst van 66,6%. Ik zou u dan ook willen oproepen om de komende 4 jaar het contact met de kiezers te koesteren. Niet alleen ten tijde van de verkiezingen, maar gedurende de hele periode de contacten met de kiezers aan te gaan en de burgers te betrekken bij ons werk. De nieuwe raad moet maar eens kijken of er nog manieren gevonden kunnen worden om dit gedurende die periode wat frequenter echt te doen.

Door de redelijke continuïteit in de raad is het mogelijk de draad weer snel op te pakken. Maar gegeven het feit dat er nu 7 - en wellicht straks wel 9 of 10 - nieuwe leden zullen zijn, is nu ook het moment dat wij in elkaar moeten investeren, elkaar beter moeten leren kennen, samen enkele sessies 'dagen op de hei', een introductie periode, hoe gaan de dingen hier? Hoe zit het in elkaar? De griffie zal een introductieprogramma voor raad - en in bepaalde gevallen samen met college - opstellen. Wij zullen dat op korte termijn bespreken in het presidium.

Wij moeten tijdens de introductie ook praten over: de bestuurlijke integriteit en de dilemma's die dat kan oproepen, de doorontwikkeling van een regieorganisatie, het samenspel van raad, college en de ambtelijke organisatie. Dan kunnen we ook eens nadenken over de werkwijze van de raad, of er geen manieren zijn om de burgers er nog meer bij te betrekken en dat vastleggen in ons huishoudelijk reglement, want dat moet op korte termijn toch hoognodig geüpdatet worden.

We moeten de komende maanden tijd uittrekken om te praten over de werkwijze van de raad en de raadscommissies en hier invulling aan geven met de intentie de burgers directer bij het de besluitvorming in het gemeentebestuur te betrekken.

In dat kader ook eens denken aan een wijziging van de vergaderstructuur - zoals ook andere gemeenten die kennen - kijken naar de ervaringen elders, bijvoorbeeld de gemeente Stein. Die gemeente is in september 2017 met een nieuwe vergaderstructuur gestart met een beeldvormende, een oordeelsvormende en een besluitvormende raadsvergadering: het BOB systeem.

Beeldvorming in een open kring in de raadszaal. Raadsleden en burgerleden kunnen vragen stellen aan collegeleden en ambtenaren. Adviseurs, organisaties en burgers kunnen presentaties geven om onderwerpen te verduidelijken of onder de aandacht te brengen. Bij een eerste evaluatie na het eerste half jaar bleek dat de inbreng van burgers en ambtenaren bij de beeldvormende bijeenkomst door iedereen positief ervaren is.

Misschien is dit Steins model iets om ook in Valkenburg te experimenteren. Of kiezen we voor wat ze in Gulpen-Wittem doen, met een sprekersplein? Of kijken we naar Meerssen, met raadsadvies vergaderingen ter voorbereiding op de raadsvergadering?

In de introductieperiode deint ook dieper te worden ingaan op een onderwerp als bestuurlijke integriteit. Dat is geen kwestie van zwart/wit, er zijn vele dilemma's. Het belangrijkste is er open met elkaar over praten, elkaar aanspreken en de dilemma's benoemen.

Politiek inhoudelijk zullen wij de komende weken ook met elkaar bezig zijn om een coalitie te vormen. Vanmorgen las ik daarover een persbericht, maar daar houd ik als burgemeester wat afstand van. Ik sta immers boven de partijen. Dat proces moet zijn gang gaan. Ik word overigens keurig over alle ontwikkelingen geïnformeerd.

Het zou fijn zijn als een eventueel coalitieakkoord verbreed kan worden tot een bestuursakkoord van de hele gemeenteraad. In een nieuw bestuursakkoord zullen de accenten gezet worden, de 'wat' vragen voor de komende 4 jaar worden daarin vastgelegd, evenals de ambities. Ik hoop dat de leden van de raad geprikkeld en uitgedaagd worden om de lat van hun en de gemeentelijke ambities hoog te houden. De agenderende rol van de raad krijgt in dat verhaal zijn invulling.

Voor wat betreft de kader stellende rol van de gemeenteraad, gaat het om de kaders, het speelveld en de omlijning die voor opdrachten aan het college gelden, Het betreft ook de regelgeving en uiteindelijk ook de vaststelling van financiële kaders. In de planning- en control cyclus hebben we dat in de voorjaarsnota, de begroting en de rekening. Gisteravond heeft vertrekkend raadslid Jos Lebouille daarover gesproken.

De gemeente Valkenburg aan de Geul staat er relatief goed voor. Dankzij het lef om te investeren in de toekomst. Dankzij een gedegen financieel beleid. Dankzij de inzet van onze medewerkers. Valkenburg aan de Geul is wat dat betreft gezond. Het is de taak van de raad en het college om dit zo te houden en verder uit te bouwen. Dit betekent ook bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen en soms ook moeilijke besluiten durven te nemen.

Dames en heren, gisteravond heb ik al een aantal zaken genoemd die onze aandacht vragen. Ik hoop dat wij ook in de komende bestuursperiode op grote strategische projecten eensgezind naar buiten kunnen treden. Politiek bestuurlijke stabiliteit is een groot goed als het gaat om de noodzakelijke contacten met de provincie, met de buurgemeenten in het verband Maastricht - Heuvelland en de regio Zuid-Limburg.

Het werken met kernoverleggen lijkt inmiddels eerder een vanzelfsprekendheid dan een vraag. Het verhoogt niet alleen de betrokkenheid maar ook het draagvlak en de kwaliteit van de besluitvorming. Wij moeten de betrokkenheid van de kernen, de burgerparticipatie, de burgerkracht verder ruimte geven en uitbouwen. Zoveel mogelijk mensen betrekken bij ons werk en soms ook de macht willen delen of zelfs afstaan als het gaat om de zelfwerkzaamheid in de kernen. De kernen uitdagen en voorzien van instrumenten om eigen keuzes te maken en eigen invullingen te geven: zelfsturing! De inzet van vrijwilligers op allerlei gebied - zorg, mantelzorg en verenigingen - is uitermate belangrijk. Valkenburg aan de Geul heeft de omvang en de grootte waardoor dit redelijk op orde is. Een sterk verenigingsleven vormt het cement van de samenleving, dat is bepalend voor de kwaliteit van leven en het samenleven in de diverse wijken en kernen.

Wij moeten de weg naar regiegemeente nog verder ontginnen en ontplooiën. Door integrale samenwerking (met andere gemeenten) in systemen (automatisering) zo efficiënt mogelijk werken. Vervolgens moet de gemeente de dingen die de burgers raken zo dicht mogelijk bij de burger organiseren, zodat de gemeente een meerwaarde heeft voor de bewoners in de dorpen en de wijken op het gebied van het beheer openbare ruimte, het verenigingsleven, de voorzieningen kort bij huis, het evenementenbeleid, etc.

En van een gemeenteraad mag verwacht worden, dat die het belang van de burgers, bedrijven en bezoekers van onze mooie veelzijdige gemeente te allen tijde vooropstelt. Met weloverwogen wijsheid en - als het moet - met eensgezinde daadkracht!

Ik wens de raad als geheel en elk raadslid afzonderlijk een hele fijne en zinvolle raadsperiode, waarin wij met respect voor elkaars standpunten vastberaden, daadkrachtig - misschien wel gepassioneerd - invulling geven aan het raadswerk. Het is een vererende en verplichtende taak, het lid zijn van deze gemeenteraad, het hoogste orgaan, democratisch gekozen, werken in het algemeen belang. Als wij dat met respect voor elkaar, vanuit de bereidheid naar elkaar te luisteren en in debat zoveel mogelijk consensus te zoeken, dan zal de gemeente Valkenburg aan de Geul daar wel bij varen!

Dank u wel.